

Skandal Teijin

5 października 1935 r., po 265 posiedzeniach, zakończył się największy proces okresu międzywojennego w Japonii, w którym na ławie oskarżonych zasiadło 16 biznesmenów, urzędników i polityków. Mimo że wszyscy zostali uznani za niewinnych (wyrok ogłoszono 16 grudnia 1935 r.), proces wywarł znaczący wpływ na ocenę polityków i biznesmenów w oczach opinii publicznej.

Zamek Matsumoto

Wiosną 1934 r. o korupcję oskarżono znanych biznesmenów i przedstawicieli rządu. W trakcie wstępnych przesłuchań, 12 oskarżonych przyznało się do różnego rodzaju przestępstw, jednak podczas rozprawy nie potwierdzili swoich zeznań.

Prowadzone śledztwo, chyba jedno z najbardziej sensacyjnych, otrzymało nazwę sprawy Teijin. Prokuratorem prowadzącym był Kuroda Esturo, który w maju 1934 r. przyznał, że Ministerstwo Finansów jest na wskroś zepsute, co więcej, zepsute jest całe japońskie społeczeństwo. Idąc za śladem Esturo inni prokuratorzy wzięli na siebie obowiązek obnażenia korupcji w świecie polityki i biznesu.

Teijin była firmą zależną od Suzuki Trading Company. Gdy w 1927 r.

Suzuki zbankrutowało, 225 tysięcy akcji Teijin zostało przejętych przez Bank Tajwanu. Większość z tych akcji zostało później w zasobach Banku Japonii, w zamian za spłatę pożyczki zaciągniętej przez Bank Tajwanu. Z czasem ceny akcji wzrosły i stały się łąkowym kąskiem dla spekulantów. W czerwcu 1933 r. grupa finansistów zakupiła 100 tysięcy akcji. Mimo że kupno wyglądało na zwyczajną transakcję, pojawiły się pogłoski o możliwej korupcji i manipulacji na giełdzie.

Po transakcji mówiono o szeregu prezentów i opłatach, jakie powędrowały w ręce pośredników przy zakupie akcji. Jeden z nich, Kawai Yoshinari, który odrywał główną rolę, otrzymał 1 jena od każdej akcji - zarówno od sprzedającego, jak i kupującego, co równało się zarobkowi rzędu 200 tysięcy jenów. Bank Tajwanu zapłacił Murachi Kyujiro - maklerowi z Osaki, za jego usługi 40 tysięcy. Z pieniędzy, które wpływały jako „polityczne darowizny” bank opłacał również inne osoby. W czerwcu 1933 r. Kawai został inspektorem w Teijin Company, a dyrektor banku -Takagi, został mianowany prezesem Teijin.

Źródła: na podstawie MITI and the Japanese miracle: the growth of industrial policy, 1925-1975; aut. Chalmers A. Johnson

Opublikowano w dniu 5.10.2017 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA

